

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11556

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. gegužės 25 d. Nr. XIV-1985
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 nauja
redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą Nr. VIII-1316 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pagrindinius valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principus, bendruosius priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas reikalavimus, valstybės tarnautojų priėmimą į pareigas ir atleidimą iš jų, valstybės tarnautojų karjerą, atsakomybę, socialines ir kitas garantijas, susijusias su tarnybos ypatumais, valstybės tarnybos politiką formuojančias ir įgyvendinančias institucijas ir jų kompetenciją.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai valstybės tarnautojams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglamentuoja šis įstatymas.

2. Kolektyvinėms deryboms ir kolektyvinių sutarčių sudarymui valstybės tarnyboje taikomas Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.

3. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleriui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleriui šis įstatymas taikomas be išlygų. Lietuvos Respublikos Seimo kancleriui šis įstatymas taikomas tiek, kiek jo statuso nereglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo statutas.

4. Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams – valstybės pareigūnams, kitiems Seimo, Respublikos Prezidento, Vyriausybės ar Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko paskirtiems valstybės pareigūnams, valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkams, jų pavaduotojams ir nariams, taip pat pagal specialiuosius įstatymus įsteigtų komisijų, tarybų, fondų valdybų pirmininkams ir nariams *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 5 straipsnis (tiek, kiek jų nepriekaištingos reputacijos nereglamentuoja jų veiklą reglamentuojančių specialiųjų įstatymų nuostatos), 27, 28 straipsniai, 34 straipsnio 2 dalis (tiek, kiek materialinių pašalpų skyrimo nereglamentuoja jų veiklą reglamentuojančių specialiųjų įstatymų nuostatos).

5. Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams – valstybės pareigūnams taikomas šio įstatymo 37 straipsnis.

6. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams, išskyrus tuos, kurie tik periodiškai dalyvauja komisijų, tarybų, fondų valdybų posėdžiuose, ir tuos, kurių kasmetinės atostogas reglamentuoja specialieji įstatymai, taikomos šio įstatymo 30 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys.

7. Kai šio straipsnio 4 dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams sukanka 65 metai, jie gali savo noru atsistatydinti iš pareigų. Išėitinė išmoka jiems apskaičiuojama ir mokama kaip valstybės tarnautojams, atleidžiamiems iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatytu pagrindu, jeigu specialiuosiuose įstatymuose nenustatyta kitaip.

8. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) valstybės politikams;
- 2) teisėjams;
- 3) prokurorams;
- 4) Lietuvos banko valdybos pirmininkui, pirmininko pavaduotojams, valdybos nariams ir kitiems Lietuvos banko tarnautojams;
- 5) profesinės karo tarnybos kariams;
- 6) valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių darbuotojams;
- 7) viešųjų įstaigų darbuotojams;
- 8) darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų (toliau – darbuotojai);
- 9) žvalgybos pareigūnams;
- 10) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams;
- 11) vidaus tarnybos sistemos pareigūnams;

- 12) diplomatams;
- 13) Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams;
- 14) valstybės kontrolieriui, valstybės kontrolieriaus pavaduotojams ir kitiems Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės darbuotojams.

9. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui netaikomi šio įstatymo 6 straipsnis, 9 straipsnio 1 ir 2 dalys, 13 straipsnio 4 dalis ir 5 dalis (ties, kiek nustatyta galimybė būti paskirtam antrai kadencijai tik po pirmosios kadencijos veiklos tikslų ir pasiektų rezultatų įvertinimo), 18 straipsnis, 19 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 21 straipsnis, 22 straipsnio 1 ir 2 dalys, 35 straipsnis, išskyrus 5 dalį. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui tarnybinę atsakomybę reglamentuojantys šio įstatymo straipsniai taikomi tik tais atvejais, kai jis įtariamas padaręs šiurkštų tarnybinį nusižengimą. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovas atleidžiamas iš pareigų specialiajame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais.

10. Savivaldybės kontrolieriui netaikomi šio įstatymo 6 straipsnis, 13 straipsnio 4 dalis ir 5 dalis (ties, kiek nustatyta galimybė būti paskirtam antrai kadencijai tik po pirmosios kadencijos veiklos tikslų ir pasiektų rezultatų įvertinimo) ir 18 straipsnis.

11. Seniūnui šio įstatymo nuostatos taikomos ties, kiek jo priėmimo į seniūno pareigas ir tarnybos sąlygų nenustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.

12. Lietuvos Respublikos Seimo nuolatiniam atstovui, Seimo nuolatinio atstovo pavaduotojui šio įstatymo nuostatos taikomos ties, kiek jų statuso neregamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinio atstovo įstatymas.

13. Kai savivaldybės teritorijoje įvedamas tiesioginis valdymas, šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų atleidimą iš pareigų, taikomos ties, kiek šių santykių neregamentuoja Lietuvos Respublikos tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymas.

14. Lietuvos Respublikos Seimo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams šio įstatymo nuostatos taikomos ties, kiek jų statuso neregamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo statutas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2450](#), 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25942

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aukštesnysis vadovas** – įstaigos vadovas (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės paskirtas valstybės institucijos ar įstaigos vadovas – valstybės pareigūnas.

2. **Įstaigos vadovas** – valstybės tarnautojas, priimtas vadovauti valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai.

3. **Karjeros valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas neterminuotam laikui arba įstatymų nustatytai kadencijai ir šio įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę siekti karjeros valstybės tarnyboje.

4. **Laikinas valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas terminuotam laikui, išskyrus įstaigos vadovą ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją.

5. **Lygiavertės pareigos** – tai pačiai įstaigų vadovų ar karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupei priklausančios pareigos.

6. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

7. **Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimų laikui arba kituose įstatymuose nustatytam laikui.

8. **Prekybos atstovas** – karjeros valstybės tarnautojas, priimtas į prekybos atstovo pareigas Lietuvos Respublikos prekybos atstovybėje užsienyje ar į šias pareigas perkeltas ir padedantis įgyvendinti valstybės ekonomikos politiką.

9. **Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos** – atstovaujamosios, valstybės vadovo, vykdomosios, teisminės valdžios institucijos, teisėsaugos institucijos ir įstaigos, auditą, kontrolę (priežiūrą) atliekančios institucijos ir įstaigos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir kurioms Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai.

10. **Valstybės politikas** – asmuo, įstatymų nustatyta tvarka išrinktas į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Seimo nario, savivaldybės tarybos nario, savivaldybės mero pareigas ar paskirtas į Ministro Pirmininko ar ministro pareigas.

11. **Valstybės tarnautojas** – asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir atliekantis viešojo administravimo funkcijas arba užtikrinantis diplomatinės tarnybos institucijų ar prekybos atstovybių užsienyje funkcionavimą, arba padedantis valstybės ar vietos valdžią įgyvendinantiems asmenims atlikti jiems nustatytas funkcijas, išskyrus vidaus administravimo funkcijas, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme.

4 straipsnis. Valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai

1. Valstybės tarnautojai privalo laikytis šiame įstatyme nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų.

2. Valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

1) atsakomybė. Valstybės tarnautojas atsako už savo veiksmų padarinius, naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą; valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo reikalavimu atsiskaito už savo veiklą institucijoje ir įstaigoje nustatyta tvarka;

2) atvirumas. Valstybės tarnautojas turi būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, bendradarbiavimui, naujovėms;

3) efektyvumas. Valstybės tarnautojas tarnybinės veiklos rezultatų turi siekti kuo mažesnėmis sąnaudomis, jam skirtus išteklius naudoti ekonomiškai;

4) kūrybingumas. Valstybės tarnautojas turi būti iniciatyvus, tarp iššūkių įžvelgti naujas galimybes valstybės sėkmei kurti ir siekti jas įgyvendinti;

5) lankstumas. Valstybės tarnautojas turi gebėti prisitaikyti prie kintančių veiklos sąlygų ir reikalavimų, technologijų, technikos, darbo organizavimo pokyčių ir kitų aplinkybių;

6) lojalumas Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai. Valstybės tarnautojas turi veikti valstybės interesais, nepažeisti jos konstitucinės santvarkos, prireikus imtis visų teisėtų veiksmų, reikalingų šiai santvarkai apsaugoti;

7) nesavanaudiškumas. Valstybės tarnautojas privalo naudoti jam patikėtą valstybės ir savivaldybių turtą, tarnybinę informaciją tik visuomenės gerovei, eidamas pareigas nesiekti naudos sau ar kitiems su juo susijusiems asmenims (sutuoktiniui, partneriui (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka) (toliau – partneris), artimajam gimineičiui, svainystės ryšiais susijusiam asmeniui ar kitam valstybės tarnautojo privačių interesų deklaracijoje nurodytam asmeniui), tarnauti išimtinai visuomenės interesams;

8) sąžiningumas ir nešališkumas. Valstybės tarnautojas privalo būti objektyvus, priimdamas sprendimus vengti asmeniškumų, išklausyti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

9) padorumas. Valstybės tarnautojas privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką, kai jis eina pareigas;

10) pagarba žmogui ir valstybei. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų, žmogaus teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus;

11) politinis neutralumas. Valstybės tarnautojas turi būti neutralus politinio proceso dalyvių atžvilgiu, pasikeitus politinei valdžiai, privalo užtikrinti viešojo intereso tęstinumą (netaikoma politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams);

12) profesionalumas. Valstybės tarnautojas turi siekti aukščiausios kokybės tarnybinės veiklos rezultatų, deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulėti;

13) teisingumas. Valstybės tarnautojas privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ar kitų bruožų, būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis, savo tarnybos laiką naudoti efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

14) viešumas ir skaidrumas. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti; valstybės tarnautojas savo veikloje privalo vengti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyto interesų konflikto (toliau – interesų konfliktas). Viešumo principo veikimas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai, vadovaudamiesi šiame įstatyme nustatytais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais, formuoja tarnybinės etikos politiką valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.

5 straipsnis. Valstybės tarnautojų nepriekaištinga reputacija

1. Valstybės tarnautojai privalo būti nepriekaištingos reputacijos.

2. Valstybės tarnautojas arba asmuo, pretenduojantis tapti valstybės tarnautoju, nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 10 metų arba pripažintas kaltu dėl sunkaus nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 8 metų, arba pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 4 metų, arba pripažintas kaltu dėl nesunkaus nusikaltimo padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 3 metų;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymo ir nuo bausmės atlikimo nepraėjo 3 metų;

3) įstatymų nustatyta tvarka atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už labai sunkaus nusikaltimo padarymą ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 4 metų arba atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už sunkaus nusikaltimo padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metų, arba

buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už apysunkio nusikaltimo padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą arba dėl nusikaltimo mažareikšmiškumo) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 2 metai ar nėra pasibaigęs laidavimo terminas, arba buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už nesunkaus nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymą (išskyrus atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės, kai asmuo ar nusikalstama veika prarado pavojingumą arba dėl nusikaltimo mažareikšmiškumo) ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo vieni metai ar nėra pasibaigęs laidavimo terminas;

4) atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų už šio įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 punktuose nurodytus šiurkščius tarnybinius nusižengimus arba šio įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje numatytu atveju pripažintas padariusiu šiurkštų tarnybinių nusižengimų, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo iš pareigų dienos arba nuo pripažinimo padarius šiurkštų tarnybinių nusižengimų dienos nepraėjo 3 metai;

5) atleistas iš darbo, pareigų ar yra praradęs teisę verstis tam tikra veikla už kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo neatitiktį ar elgesio (etikos) normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis tam tikra veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

6) atleistas arba pašalintas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

7) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai.

3. Įstaigų vadovams ar asmenims, pretenduojantiems tapti įstaigų vadovais, taikomi griežtesni nepriekaištingos reputacijos reikalavimai – šio straipsnio 2 dalyje nustatyti terminai pailginami vienais metais.

4. Asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, turi užpildyti Vyriausybės patvirtintos formos deklaraciją, kurioje pateikiami duomenys dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Jeigu nustatoma, kad asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams, jis į valstybės tarnautojo pareigas nepriimamas, o jeigu šios aplinkybės nustatomos, kai valstybės tarnautojas į šias pareigas priimtas, jis atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų.

5. Valstybės tarnautojus į pareigas priimančias asmenys privalo užtikrinti, kad į valstybės tarnautojo pareigas būtų priimti tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys. Atlikdamas šioje dalyje nustatytą pareigą, valstybės tarnautoją į pareigas priimančias

asmuo įstatymų nustatytais atvejais privalo, o kitais atvejais turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas, valstybės ar savivaldybių valdomas įmones, kad šios pateiktų apie asmenį, siekiantį tapti valstybės tarnautoju, jų turimą informaciją, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje. Institucijos, įstaigos ir įmonės šią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo pateikti informaciją gavimo dienos, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.

6 straipsnis. Valstybės tarnautojų teisė dirbti kitą darbą ir eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas

1. Valstybės tarnautojai turi teisę eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas ir (ar) pagal darbo sutartį dirbti įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, veiklos pobūdžio, ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą, taip pat užsiimti kita veikla ir gauti už ją pajamas, jeigu tai nėra su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinama veikla, kaip ji apibrėžta šio straipsnio 3 dalyje.

2. Valstybės tarnautojai turi teisę gauti atlyginimą už veiklą einant valstybės ar savivaldybės biudžetinės įstaigos, valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės, viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, kolegialaus organo nario pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2258](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22990

3. Valstybės tarnautojams draudžiama eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas ir (ar) dirbti pagal darbo sutartį valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jie eina valstybės tarnautojo pareigas, kitose įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, veiklos pobūdžio, ar užsiimti kita veikla, jeigu tai sukelia interesų konfliktą, sudaro prielaidas tarnybinę padėtį panaudoti privačiais interesais, diskredituoja valstybės tarnybos autoritetą, kliudo valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat kai tai yra pareigos, darbas ar veikla tose įmonėse, įstaigose, organizacijose, kurių atžvilgiu valstybės tarnautojas turi valdinius įgaliojimus arba kontroliuoja, prižiūri jų veiklą, arba priima sprendimus dėl tos įmonės, įstaigos ar organizacijos.

4. Paaikšėjus šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms aplinkybėms, dėl kurių valstybės tarnautojas negali eiti kitų valstybės tarnautojo pareigų ir (ar) dirbti pagal darbo sutartį arba užsiimti kita veikla, pradedamas tarnybinio nusižengimo tyrimas.

5. Kituose įstatymuose gali būti nustatyta ir kitų su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamos veiklos atvejų.

II SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBĖS

7 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigybių grupės ir pareiginių algų koeficientai

1. Valstybės tarnautojų (išskyrus įstaigų vadovus) pareigybės skirstomos į 9 grupes, nurodytas šio įstatymo 1 priede. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 9 grupė. Įstaigų vadovų pareigybės skirstomos į 3 grupes, nurodytas šio įstatymo 2 priede. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 3 grupė.

2. Minimalūs valstybės tarnautojų ir įstaigų vadovų pareigybių grupių pareiginių algų koeficientai ar koeficientų intervalai pateikiami šio įstatymo 1 ir 2 prieduose.

8 straipsnis. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius, pareigybių sąrašai ir pareigybių aprašymai

1. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių ir pareigybių sąrašus valstybės ar savivaldybių institucijose ar įstaigose nustato valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai, konsultuodamiesi su darbuotojų atstovavimą įgyvendinančiais asmenimis, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

2. Valstybės tarnautojų pareigybės aprašomos ir vertinamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus tvirtina:

1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – tų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys;

2) teismuose – teismo kancleris, teismo kanclerio pareigybės aprašymą – teismo pirmininkas;

3) prokuratūroje – generalinis prokuroras;

4) Vyriausybės įgaliotinių ir jų pavaduotojų – Vyriausybė ar jos įgaliotas ministras;

5) savivaldybės administracijos direktoriaus, vicemero, savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriaus, kitų savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų – savivaldybės meras, savivaldybės kontrolieriaus – savivaldybės taryba;

6) valstybės institucijų ir įstaigų vadovų – juos į pareigas priimančio asmens arba juos į pareigas priėmusios kolegialios institucijos vadovas.

4. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą gali būti tik tos valstybės tarnautojų pareigybės, kurios nurodytos šio įstatymo 1 ir 2 prieduose arba nustatytos pagal kitus įstatymus. Tuo atveju, kai valstybės tarnautojo pareigybės pavadinimas nustatomas pagal kitus įstatymus, valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą ir valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme tos valstybės tarnautojo pareigybės pavadinimas ir minimalus valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientas arba koeficientų intervalas nurodomas pagal kitą įstatymą.

III SKYRIUS

PRIĖMIMAS Į VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGAS

9 straipsnis. Priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas reikalavimai

1. Asmenys, priimami į valstybės tarnautojų pareigas, turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

1) turėti Lietuvos Respublikos pilietybę ir mokėti valstybinę lietuvių kalbą pagal Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas;

2) būti ne jaunesni kaip 18 metų ir ne vyresni kaip 65 metų. Reikalavimas būti ne vyresniam kaip 65 metų netaikomas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams;

3) būti nepriekaištingos reputacijos;

4) turėti ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį išsilavinimą arba aukštąjį koleginį išsilavinimą.

2. Asmenys, priimami į įstaigų vadovų pareigas, turi atitikti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytus bendruosius reikalavimus ir turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį arba lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją.

3. Į valstybės tarnautojo pareigas negali būti priimtas asmuo:

1) jeigu iš Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 39 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, užpildytos deklaracijos ar kitų duomenų, gautų šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, paaiškėja, kad jis neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;

2) kurio teisę eiti valstybės tarnautojo pareigas yra atėmęs teismas;

3) kurio sutuoktinis, partneris, sugyventinis, artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais susijęs asmuo eina valstybės tarnautojo pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jie pagal pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas neveiksniu su valstybės tarnautojo atliekamomis funkcijomis susijusioje srityje;

5) kitų įstatymų nustatytais atvejais.

4. Į valstybės tarnautojų pareigas priimami asmenys turi atitikti toms pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus. Specialieji reikalavimai į valstybės tarnautojų pareigas priimamiems asmenims nustatomi konkrečių pareigybių aprašymuose. Tuo atveju, kai specialieji reikalavimai į valstybės tarnautojų pareigas priimamiems asmenims nustatomi įstatymuose ar jų pagrindu

priimtuose kituose teisės aktuose, taikomi įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose nustatyti specialieji reikalavimai.

5. Jeigu valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ar reikalavimus, būtinus suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, kandidatūra patikrinama iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas. Į valstybės tarnautojo pareigas asmuo yra priimamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“. Šios dalies nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai šio įstatymo nustatytais atvejais asmuo yra perkeliamas į kitas pareigas.

10 straipsnis. Priėmimas į valstybės tarnautojų pareigas

1. Į karjeros valstybės tarnautojų ir laikinųjų valstybės tarnautojų pareigas priima:

1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – tų institucijų ir įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys;

2) teismuose – teismo kancleris, teismo kanclerį – teismo pirmininkas.

2. Į įstaigų vadovų pareigas priima:

1) Seimui atskaitingose institucijose ir įstaigose – įstatymų įgaliotos institucijos ir įgalioti asmenys;

2) Respublikos Prezidento kanceliarijos kanclerį – Respublikos Prezidentas, Vyriausybės kanclerį – Ministras Pirmininkas;

3) Vyriausybės įstaigų vadovus – Vyriausybė;

4) Nacionalinės teismų administracijos direktorių – šios įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos vadovas;

5) valstybės institucijose ir įstaigose – aukštesnių pagal pavaldumą valstybės institucijų ir įstaigų vadovai;

6) savivaldybės kontrolierių – savivaldybės taryba.

3. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priima:

1) Seimo Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas Seimo kancleris šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) kitus Seimo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo kancleris šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) Respublikos Prezidento kanceliarijoje – Respublikos Prezidentas ar jo įgaliotas asmuo;

4) Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo;

- 5) ministerijoje – ministras;
- 6) Vyriausybės įgaliotinį ir Vyriausybės įgaliotinio pavaduotoją – Vyriausybę;
- 7) savivaldybės administracijos direktorių, vicemerą, savivaldybės tarybos posėdžių sekretorių ir kitus savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – savivaldybės meras.

4. Jeigu kituose įstatymuose (išskyrus Seimo statute, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme nustatytas šių institucijų kanclerių priėmimo į pareigas sąlygas, Korupcijos prevencijos įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą ir Vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatyme, Tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatyme nustatytas įstaigų vadovų priėmimo į pareigas sąlygas) nustatytos kitokios priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas sąlygos, taikomos šio įstatymo nuostatos.

5. Į prekybos atstovo pareigas priimama arba su rašytiniu sutikimu perkeliama ne ilgiau kaip 3 metams, o kai yra tarnybinė būtinybė, šis terminas gali būti pratęstas vieną kartą iki vieno metų. Perkėlimo į prekybos atstovo pareigas, atšaukimo iš šių pareigų tvarką, tarnybos užsienyje ypatumus ir kitas prekybos atstovų veiklos sąlygas nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

6. Į specialiųjų atašė, specialiųjų atašė pavaduotojų pareigas skiriama Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose nustatyta tvarka.

7. Darbo sutartys su valstybės tarnautojais dėl valstybės tarnautojo pareigų nesudaromos.

8. Kai valstybės tarnautoją į pareigas priima kolegiali valstybės ar savivaldybės institucija, kitas šiame įstatyme nustatytas į pareigas priimančio asmens teisės ir pareigos (išskyrus perkėlimą į kitas valstybės tarnautojo pareigas, atleidimą iš valstybės tarnautojo pareigų ir tarnybinės nuobaudos skyrimą) įgyvendina kolegialios valstybės institucijos vadovas ar savivaldybės meras, jeigu šiame įstatyme ar kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

11 straipsnis. Priėmimas į karjeros valstybės tarnautojų ir laikinųjų valstybės tarnautojų pareigas

1. Asmenys į karjeros valstybės tarnautojų pareigas priimami konkurso būdu, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus, kai į šias pareigas priimama be konkurso.

2. Konkursus Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos prašymu į karjeros valstybės tarnautojo pareigas valstybės tarnautojus atranka Vyriausybės įgaliota įstaiga.

3. Be konkurso priimama į laikinųjų valstybės tarnautojų pareigas šiais atvejais:

1) kai priimama prireikus pakeisti laikinai negalintį eiti pareigų karjeros valstybės tarnautoją ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją, – iki grįžta negalintis eiti pareigų tarnautojas, bet ne ilgiau kaip 3 metams;

2) karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais ar kai dėl įvykių, kurių nebuvo galima iš anksto numatyti, padidėjo veiklos apimtys ir valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skubiai reikia atlikti iš anksto nenumatytas užduotis arba funkcijas, – ne ilgiau negu 2 metams.

4. Asmenys į pareigas šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais priimami Vyriausybės nustatyta tvarka patikrinus jų gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

5. Be konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas gali būti priimama atkūrus valstybės tarnautojo statusą šio įstatymo 33 straipsnyje nurodytais atvejais ir tvarka.

6. Siekiant patikrinti, ar asmuo yra tinkamas eiti valstybės tarnautojo pareigas ir ar valstybės tarnautojo pareigos tinka asmeniui, gali būti nustatomas išbandymo terminas. Valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo išbandymo terminą gali taikyti tik tuo atveju, jei apie tai buvo nurodyta skelbime apie konkursą (kai valstybės tarnautojas priimamas be konkurso – iki asmeniui priimant sprendimą stoti į valstybės tarnybą). Išbandymo terminas negali būti ilgesnis kaip 3 mėnesiai. Konkretus išbandymo terminas nurodomas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendime dėl priėmimo į pareigas. Į išbandymo terminą neįskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo, atostogų ar kitų svarbių priežasčių. Pripažinęs, kad išbandymo rezultatai nepatenkinami, valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo iki išbandymo termino pabaigos gali priimti sprendimą atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 20 punkte nustatyta tvarka. Valstybės tarnautojas per išbandymo terminą gali atsistatydinti savo noru apie tai raštu įspėjęs valstybės tarnautoją į pareigas priimančią asmenį prieš 3 darbo dienas.

12 straipsnis. Priėmimas į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas

1. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priimama be konkurso valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos pasirinkimu, Seimo frakcijoje – Seimo frakcijos seniūno pasirinkimu.

2. Asmenų, pasirinktų į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas, atitiktį šio įstatymo 5 ir 9 straipsniuose nustatytiems reikalavimams privalo užtikrinti valstybės politikas, kurio pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, arba kolegialios valstybės institucijos, kurios pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, vadovas, Seimo frakcijoje – Seimo frakcijos seniūnas.

13 straipsnis. Priėmimas į įstaigų vadovų pareigas

1. Į įstaigų vadovų pareigas priimama 5 metų kadencijai konkurso būdu arba šio įstatymo nustatytais atvejais be konkurso. Įstatymų nustatytais atvejais į įstaigų vadovų pareigas priimama politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu.

2. Konkursus į įstaigų vadovų pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka centralizuotai organizuoja, kandidatų į įstaigų vadovų pareigas paiešką ir jų atranką vykdo Vyriausybės įgaliota įstaiga.

3. Konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip likus 6 mėnesiams iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos. Tais atvejais, kai įstaigos vadovo pareigos lieka laisvos nesibaigus įstaigos vadovo kadencijai arba įsteigus naują pareigybę, konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigų atsilaisvinimo ar naujos pareigybės įsteigimo dienos. Konkursas į įstaigos vadovo pareigas neskelbiamas, kai įstaigos vadovas be konkurso skiriamas antrai kadencijai.

4. Su į įstaigos vadovo, išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo įstaigos vadovą, pareigas priimamu asmeniu sudaromas susitarimas dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų. Šį susitarimą su į įstaigos vadovo pareigas priimamu asmeniu sudaro jį į pareigas priimančias asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Susitarimą su Vyriausybės įstaigų vadovais sudaro Vyriausybės įgaliotas ministras. Susitarimo dėl pagrindinių įstaigos vadovo kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų turinio reikalavimus, sudarymo ir keitimo, atitikties pasiektiems tikslams ir rezultatams vertinimo tvarką nustato Vyriausybė. Šio susitarimo įgyvendinimas, pasiekti rezultatai vertinami įstaigos vadovo tarnybinės veiklos vertinimo metu, taip pat skiriant jį antrai kadencijai.

5. Asmuo gali eiti tos pačios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Įstaigos vadovas jį į pareigas priimančio asmens ar kolegialios institucijos sprendimu gali būti be konkurso skiriamas antrai kadencijai, atsižvelgiant į tai, ar įstaigos vadovo pirmosios kadencijos metu jis pasiekė susitarime dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų nustatytus veiklos tikslus ir rezultatus. Sprendimas skirti įstaigos vadovą antrai kadencijai be konkurso priimamas likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki jo pirmosios kadencijos pabaigos.

6. Be konkurso į įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimaną į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas gali būti priimama atkūrus valstybės tarnautojo statusą šio įstatymo 33 straipsnyje numatytais atvejais ir tvarka.

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KARJERA

14 straipsnis. Valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas ir pasitelkimas

1. Valstybės tarnautojas, atitinkantis kitoms valstybės tarnautojo pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus, gali būti į jas perkeltas nuolat arba laikinai, bet ne ilgiau kaip 3 metams.

2. Valstybės tarnautoją perkelti į kitas valstybės tarnautojo pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus.

3. Dėl valstybės tarnautojo perkėlimo į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje reikalingas tos kitos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmens sutikimas.

4. Pasibaigus valstybės tarnautojo laikino perkėlimo į kitas valstybės tarnautojo pareigas terminui, valstybės tarnautojas grąžinamas į iki perkėlimo jo eitas valstybės tarnautojo pareigas arba su jo rašytiniu sutikimu nuolat perkeliamas į kitas lygiavertes valstybės tarnautojo pareigas.

5. Tik karjeros valstybės tarnautojai gali būti perkeliami į žemesnes, lygiavertes ar aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo, įstaigos vadovo ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigas.

6. Kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeliamas į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

7. Nuolat perkelti į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas galima tik tuo atveju, kai karjeros valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip viršijanti lūkesčius.

8. Į įstaigos vadovo pareigas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas tik laikinai.

9. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigas perkeliama valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimų laikui arba kituose įstatymuose nustatytam laikui, kuriam politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas buvo priimtas į pareigas.

10. Į laikinai negalinčio eiti pareigų karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas, iki grįš negalintis eiti pareigų valstybės tarnautojas.

11. Laimėjęs konkursą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas arba į įstaigos vadovo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje karjeros valstybės tarnautojas ar laikinasis valstybės tarnautojas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu perkeliamas į šias pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka.

12. Į specialiojo atašė ar specialiojo atašė pavaduotojo pareigas karjeros valstybės tarnautojas perkeliamas laikinai Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose nustatyta tvarka.

13. Į Seimo nuolatinio atstovo ar Seimo nuolatinio atstovo pavaduotojo pareigas karjeros valstybės tarnautojas perkeliamas Seimo nuolatinio atstovo įstatymo nustatyta tvarka.

14. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas, suderinus su jį pasirinkusiu valstybės politiku ar kolegialia valstybės institucija, gali būti perkeltas į kitas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas.

15. Diplomatai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos kariai ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, kai yra tarnybinė būtinybė, jų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti laikinai perkelti į karjeros valstybės tarnautojų pareigas, kai valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina.

16. Kai yra tarnybinė būtinybė ir valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai tokią galimybę suderina, karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu ne ilgiau kaip vieniems metams gali būti pasitelkiamas padėti kitai valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai arba kitai organizacijai įgyvendinti funkcijas. Valstybės tarnautojui, pasitelktam padėti kitai valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai arba kitai organizacijai, darbo užmokestis mokamas ir kitos garantijos užtikrinamos iš tos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, iš kurios valstybės tarnautojas pasitelkiamas, lėšų. Valstybės tarnautojų pasitelkimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

15 straipsnis. Valstybės tarnautojų laikinas perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija

1. Uždraudus valstybės tarnautojui, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nusprendus, kad toks valstybės tarnautojas negali atlikti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, šis valstybės tarnautojas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu laikinai perkeliamas į kitas valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurių pareigybės aprašyme nenustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija:

1) karjeros valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas;

2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas;

3) įstaigos vadovas (išskyrus įstaigų vadovus, priimamus į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) – į karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

2. Valstybės tarnautojas laikinai perkeliamas į kitas pareigas, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

3. Valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus. Jeigu valstybės tarnautojas raštu nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas, jis nušalinamas nuo pareigų šio įstatymo nustatyta tvarka.

4. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas ne ilgesniam kaip Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui arba šiam laikotarpiui nušalinamas nuo pareigų.

16 straipsnis. Valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, taip pat į pareigas tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose ir perkėlimas dirbti į specialiąsias misijas

1. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti perkeltas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, jeigu jis atitinka pareigybės, į kurią perkeliama, aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus, taip pat perkeltas dirbti į specialiąsias misijas.

2. Atsižvelgiant į delegavimą į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas reglamentuojančius teisės aktus, karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti laikinai perkeltas į pareigas tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje. Pretenduojantys būti laikinai perkelti į šias pareigas valstybės tarnautojai atrenkami Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Paprastai pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalį perkeltas valstybės tarnautojas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose eina ne ilgiau kaip 3 metus, jeigu tarptautinėje sutartyje ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip. Į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose perkeltas kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas šias pareigas gali eiti ne ilgiau negu iki savo kadencijos pabaigos.

4. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis perkeltiems į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose karjeros valstybės tarnautojams garantuojamos eitos arba kitos

lygiavertės pareigos toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis perkeltiems kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams ši garantija taikoma ne ilgiau negu iki jų kadencijos pabaigos.

17 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinis kaitumas

1. Kai yra laisvos karjeros valstybės tarnautojo pareigos, karjeros valstybės tarnautojas jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Gali būti sukeistos dviejų karjeros valstybės tarnautojų lygiavertės pareigos, jeigu jie to prašo. Šios dalies nuostatos netaikomos kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams.

2. Laikinas valstybės tarnautojas jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes laikinai negalinčio eiti pareigų karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

3. Valstybės tarnautojų perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarką nustato Vyriausybė.

18 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas

1. Vertinama įstaigų vadovų (išskyrus įstaigų vadovus, priimančius į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), karjeros valstybės tarnautojų ir laikinųjų valstybės tarnautojų tarnybinę veiklą.

2. Įstaigos vadovo tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – nustatyta tvarka įvertinti jo kompetenciją ir pasiektus rezultatus įgyvendinant susitarimą dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų.

3. Karjeros valstybės tarnautojo ir laikinojo valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – nustatyta tvarka įvertinti jų kompetenciją ir pasiektus veiklos rezultatus.

4. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla vertinama, jeigu jis ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina valstybės tarnautojo pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina šį valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo ir laikinojo valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginiai vadovai. Vertinami karjeros valstybės tarnautojas ir laikinasis valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą dalyvauti tiesioginiam vadovui vertinant jų tarnybinę veiklą.

6. Įstaigos vadovą į pareigas priimančias asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas, tiesioginis karjeros valstybės tarnautojo ar laikinojo valstybės tarnautojo vadovas (toliau – tiesioginis vadovas) valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą gali įvertinti taip:

- 1) viršijanti lūkesčius;
- 2) atitinkanti lūkesčius;
- 3) iš dalies atitinkanti lūkesčius;
- 4) neatitinkanti lūkesčių.

7. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip atitinkanti lūkesčius, jo teisinė padėtis nesikeičia ir valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas yra baigiamas, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas nesutinka su tiesioginio vadovo pateiktu tarnybinės veiklos vertinimu.

8. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip viršijanti lūkesčius, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu pasiūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui, atsižvelgiant į valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, gali būti nustatomas didesnis pareiginės algos koeficientas, taikant ne mažiau kaip 0,06 didesnę pareiginės algos koeficientą, tačiau ne didesnę negu tai pareigybei nustatytas didžiausias pareiginės algos koeficientas, arba

2) valstybės tarnautojui gali būti taikomos šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje nustatytos skatinimo priemonės, arba

3) karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti perkeliamas į aukštesnės karjeros valstybės tarnautojo pareigas, išskyrus pareigas, kurioms įstatymuose yra nustatyta kadencija, toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, arba

4) valstybės tarnautojui gali būti taikomos kitos valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje nustatytos skatinimo priemonės.

9. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip iš dalies atitinkanti lūkesčius, jo teisinė padėtis nesikeičia, tačiau valstybės tarnautojui nustatomas privalomas kvalifikacijos tobulinimas.

10. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip neatitinkanti lūkesčių, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu pasiūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui, atsižvelgiant į valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, gali būti nustatomas mažesnis pareiginės algos koeficientas, taikant ne mažiau kaip 0,06 ir ne daugiau kaip 0,18 mažesnę pareiginės algos

koeficientą, tačiau ne mažesnę negu tai pareigybei nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas, arba

2) karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į žemesnes pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, arba

3) valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų, arba

4) gali būti sudaromas ne trumpesnės negu 2 mėnesių ir ne ilgesnės negu 6 mėnesių trukmės valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos gerinimo planas. Jei pasibaigus valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos gerinimo plano terminui valstybės tarnautojo tarnybinė veikla neeilinio vertinimo metu įvertinama kaip neatitinkanti lūkesčių, valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų.

11. Neeilinis valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas atliekamas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ar įstaigos vadovą į pareigas priimančios kolegialios institucijos vadovo sprendimu šiais atvejais:

1) tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu pasiūlymu, susijusiu su valstybės tarnautojo veiklos rezultatais;

2) valstybės tarnautojo prašymu nustatyti jam didesnę pareiginės algos koeficientą;

3) karjeros valstybės tarnautojo prašymu perkelti jį į aukštesnes pareigas;

4) kai eilinio tarnybinės veiklos vertinimo metu valstybės tarnautojo tarnybinė veikla buvo įvertinta kaip neatitinkanti lūkesčių ir buvo sudarytas jo tarnybinės veiklos gerinimo planas.

12. Neeilinis valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, jeigu nuo valstybės tarnautojo eilinio tarnybinės veiklos vertinimo praėjo ne mažiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai yra nustatytas trumpesnės trukmės valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos gerinimo planas, arba jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus ėjo pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

13. Valstybės tarnautojas, nesutinkantis su tiesioginio vadovo pateiktu tarnybinės veiklos vertinimu, turi teisę kreiptis į valstybės tarnautoją į pareigas priimančią asmenį (jo įgaliotą asmenį) prašydamas įvertinti tarnybinės veiklos vertinimo objektyvumą ir pagrįstumą. Jei valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo (jo įgaliotas asmuo) padaro išvadą, kad valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinta neobjektyviai ir nemotyvuotai, valstybės tarnautojo tiesioginis vadovas atlieka pakartotinį valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimą. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens (jo įgalioto asmens) išvada dėl valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo objektyvumo ir pagrįstumo gali būti skundžiama Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

14. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

V SKYRIUS

DARBO UŽMOKESTIS

19 straipsnis. Darbo užmokestis ir darbo apmokėjimo sistema

1. Valstybės tarnautojų darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga;
- 2) priemokos;
- 3) priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą (išskyrus įstaigų vadovus);
- 4) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties, viršvalandinį darbą ir budėjimą.

2. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą valstybės tarnautojams mokama Darbo kodekso 144 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalyse nustatyta tvarka.

3. Darbo apmokėjimo sistema nustatoma kolektyvinėje sutartyje. Jeigu kolektyvinės sutarties nėra, darbo apmokėjimo sistemą nustato valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas ir paskelbia viešai valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos interneto svetainėje. Darbo apmokėjimo sistema nustatoma vadovaujantis Vyriausybės patvirtintomis rekomendacijomis. Darbo apmokėjimo sistemoje, atsižvelgiant į šio įstatymo ir Darbo kodekso nuostatas, detalizuojami valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos pareigybių sąraše esančių pareigybių pareiginės algos koeficiento, viršijančio šio įstatymo 1 priede nustatytą minimalų pareiginės algos koeficientą, dydžio nustatymo kriterijai (darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.) ir, atsižvelgiant į nurodytuosius kriterijus, nustatomi didžiausi pareiginės algos koeficientų dydžiai, pareiginės algos koeficientų intervalai konkrečioms pareigybėms, priemokų dydžiai ir jų skyrimo tvarka. Prieš valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovui nustatant ar keičiant darbo apmokėjimo sistemą, turi būti Darbo kodekso nustatyta tvarka įvykdytos informavimo ir konsultavimo procedūros.

4. Valstybės tarnautojams gali būti mokama už dalyvavimą valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje jis eina pareigas, ar kitos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos įgyvendinamuose projektuose, taip pat veikloje, atliekamoje pagal valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtomis institucijomis (toliau – veikla pagal bendradarbiavimo sutartis), jeigu šie projektai ar veikla turi konkrečius ir išmatuojamus tikslus, suderinamus su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir tikslais, ir jiems yra nustatytas įgyvendinimo terminas ir numatytas atskiras biudžetas. Už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose ar veikloje pagal

bendradarbiavimo sutartis iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų mokama pagal projektų ar bendradarbiavimo sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius. Kai sąlygos ir įkainiai nėra nustatyti, mokėjimo už dalyvavimą įgyvendinant projektus ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis įkainius nustato valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas. Už laiką, kurį valstybės tarnautojai dalyvauja įgyvendinant projektus ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis, už kurį mokama, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų valstybės tarnautojams nemokamas.

20 straipsnis. Pareiginė alga

1. Valstybės tarnautojų pareiginė alga nustatoma iš darbo apmokėjimo sistemoje pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Įstaigų vadovų pareiginė alga nustatoma pagal pareigybei šio įstatymo 2 priede nustatytą pareiginės algos koeficientą arba iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, atsižvelgiant į valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veiklos pobūdį, jos dydį, santykį su pavaldžiais ir nepavaldžiais subjektais, jos veiklos ir sprendimų galiojimo ribas, vadovaujantis Vyriausybės patvirtintais valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vertinimo kriterijų įverčiais. Jeigu pareiginė alga nustatoma iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, pareiginės algos koeficientą nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo. Valstybės tarnautojo pareiginės algos maksimalus koeficientas negali viršyti įstaigos vadovo pareiginės algos maksimalaus koeficiento dydžio, nustatyto šio įstatymo 2 priede arba kituose įstatymuose. Respublikos Prezidento priimamų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareiginės algos maksimalus koeficientas negali viršyti Respublikos Prezidento kanceliarijos kanclerio pareiginės algos koeficiento, savivaldybės mero priimamų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareiginės algos maksimalus koeficientas negali viršyti savivaldybės mero pareiginės algos koeficiento.

2. Pareiginės algos koeficiento vienetas yra Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatytas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis. Pareiginė alga apskaičiuojama pareiginės algos koeficientą dauginant iš šio bazinio dydžio.

3. Prieš skelbiant konkursą į valstybės tarnautojo pareigas, pareiginės algos koeficientas ar pareiginės algos koeficientų intervalas nustatomas iš darbo apmokėjimo sistemoje valstybės tarnautojo pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Skelbiant konkursą į įstaigos vadovo pareigas, pareiginė alga ar pareiginės algos koeficientų intervalas nustatomas atitinkamai iš pareigybei šio įstatymo 2 priede nustatyto pareiginės algos koeficiento ar koeficientų intervalo. Valstybės tarnautojo pareigybei nustatytas pareiginės algos koeficientas ar koeficientų intervalas nurodomas skelbime apie konkursą.

4. Kitais atvejais, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, valstybės tarnautojo pareiginė alga nustatoma taip:

1) perkeliama ar laikinai perkeliama į aukštesnes pareigas valstybės tarnautojui pareiginė alga nustatoma taikant ne mažiau kaip 0,12 didesnį pareiginės algos koeficientą, negu buvo jam iki perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, ir ne mažesnį negu tai pareigybei nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas;

2) perkeliama ar laikinai perkeliama į lygiavertes pareigas valstybės tarnautojui nustatoma tokio paties dydžio kaip buvusi iki perkėlimo pareiginė alga, o perkeliama ar laikinai perkeliama iš valstybės tarnautojo, neturinčio pavaldžių asmenų, pareigų į lygiavertes valstybės tarnautojo, turinčio pavaldžių asmenų, pareigas valstybės tarnautojui – iki perkėlimo buvusi jo pareiginė alga, taikant ne mažiau kaip 0,12 didesnį pareiginės algos koeficientą, negu jam iki perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas;

3) atkuriančiam statusą valstybės tarnautojui nustatoma ne mažesnė pareiginė alga, negu iki atsistatydinimo iš pareigų šio įstatymo 33 straipsnyje numatytais atvejais buvo jam nustatyta;

4) perkeliama į žemesnes pareigas valstybės tarnautojui pareiginė alga nustatoma taikant ne mažiau kaip 0,06 ir ne daugiau kaip 0,18 mažesnį pareiginės algos koeficientą, negu iki perkėlimo jam buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnį negu tai pareigybei nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas;

5) laikinai perkeliama į žemesnes pareigas valstybės tarnautojui nustatoma iki perkėlimo buvusi jo pareiginė alga;

6) pagal šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 2 dalis perkeltam ir grąžintam į eitas arba kitas lygiavertes pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje valstybės tarnautojui nustatoma ne mažesnė negu jam iki perkėlimo nustatyta pareiginė alga;

7) pagal šio įstatymo 14 straipsnio 14, 15 ir 16 dalis perkeltam valstybės tarnautojui nustatoma ne mažesnė negu jam iki perkėlimo nustatyta pareiginė alga;

8) karjeros valstybės tarnautojui, grąžintam iš politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigų į eitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas, kai pasibaigia karjeros valstybės tarnautojo perkėlimo į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigas laikotarpis, nustatoma ne mažesnė negu jam iki perkėlimo nustatyta pareiginė alga;

9) įstaigos vadovui – Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui nustatomas didžiausias šio įstatymo 2 priede nustatytas pareiginės algos koeficientas iš tai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

21 straipsnis. Priemokos ir priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą

1. Valstybės tarnautojams skiriamos šios priemokos:

1) už pavadavimą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigybei nustatytas funkcijas ar profesinės karo tarnybos kario pareigybei nustatytas funkcijas, išskyrus funkcijas, kurių valstybės tarnautojas negali atlikti dėl profesinės karo tarnybos specifikos. Priemokos už pavadavimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo. Ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos;

2) už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos. Priemokos už papildomų užduočių atlikimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo. Ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos;

3) už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės. Priemokos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo. Ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos.

2. Valstybės tarnautojui skiriamų priemokų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, suma negali viršyti 80 procentų pareiginės algos.

3. Valstybės tarnautojams, išskyrus įstaigų vadovus, priedą už tarnybos Lietuvos valstybei stažą sudaro vienas procentas pareiginės algos už kiekvienus tarnybos Lietuvos valstybei metus. Šio priedo suma negali viršyti 20 procentų pareiginės algos.

VI SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

22 straipsnis. Skatinimas ir apdovanojimas

1. Už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmuo, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, – atitinkamai Ministras Pirmininkas arba savivaldybės taryba gali skatinti šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojai gali būti skatinami šiomis skatinimo priemonėmis:

1) padėka;

2) nuo 1 iki 2 pareiginių algų dydžio pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius (tačiau ne dažniau kaip du kartus per kalendorinius metus);

3) suteikiant iki 5 mokamų papildomų poilsio dienų (tačiau ne daugiau kaip 10 mokamų papildomų poilsio dienų per metus) arba atitinkamai sutrumpinant darbo laiką;

- 4) vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 5) finansuojant kvalifikacijos tobulinimą ne didesne kaip valstybės tarnautojo vienos pareiginės algos dydžio suma per metus.

3. Valstybės tarnautojai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą, neskatinami, išskyrus atvejį, kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama kaip viršijanti lūkesčius. Valstybės tarnautojai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą už Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pažeidimus, gali būti skatinami tik praėjus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme numatytiems terminams nuo sprendimo pripažinti juos pažeidusiais Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo reikalavimus priėmimo dienos.

4. Už ypatingus nuopelnus valstybės tarnybai valstybės tarnautojai gali būti teikiami valstybės apdovanojimui gauti.

5. Apie valstybės tarnautojo paskatinimą ir gautus valstybės apdovanojimus įrašoma į valstybės tarnautojo asmens bylą.

23 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Valstybės tarnautojams už tarnybinius nusižengimus, išskyrus mažareikšmius tarnybinius nusižengimus, skiriamos šio įstatymo nustatytos tarnybinės nuobaudos. Tarnybiniu nusižengimu laikomas valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas dėl valstybės tarnautojo kaltės. Mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kurio tyrimą atlikus nustatyta, kad jis yra formalaus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų padarinių ir tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui.

2. Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Už tarnybinius nusižengimus valstybės tarnautojui gali būti skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) atleidimas iš pareigų.

4. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų gali būti skiriama už šiurkštų tarnybinių nusižengimų, taip pat už kitą tarnybinių nusižengimų, jeigu prieš tai valstybės tarnautojui nors kartą per pastaruosius 12 mėnesių buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

5. Šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu laikoma:

1) su tarnybinių pareigų atlikimu susijęs valstybės tarnautojo elgesys, diskredituojantis valstybės tarnybą, menkinantis įstaigos ar paties valstybės tarnautojo reputaciją, žeminantis žmogaus orumą, ar kiti veiksmai, tiesiogiai pažeidžiantys žmonių konstitucines teises;

2) valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimas;

3) piktnaudžiavimas tarnyba;

4) šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pažeidimas;

5) dalyvavimas su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamoje veikloje;

6) nebuvimas tarnyboje (darbe) vieną ar daugiau darbo dienų be pateisinamos priežasties;

7) buvimas tarnybos metu neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, taip pat ne tarnybos metu viešoje vietoje, jeigu valstybės tarnautojo elgesys įžeidžia žmogaus orumą ar diskredituoja valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos autoritetą;

8) valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto apskaitos pažeidimas, turėjęs reikšmingos įtakos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenų teisingumui, ar reikšmingas valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pažeidimas;

9) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su valstybės tarnautojo pareigomis ir jų atlikimu, nevykdymas.

24 straipsnis. Asmenų, dėl kurių pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, teisės

Valstybės tarnautojas ar valstybės tarnautojo pareigas ėjęs asmuo, dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, turi teisę:

1) būti raštu informuotas apie pradėtą tarnybinio nusižengimo tyrimą ir pateikęs prašymą susipažinti su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos turimais duomenimis apie jo galimai padarytą tarnybinį nusižengimą arba gauti šiuos duomenis;

2) teikti paaiškinimus, įrodymus, prašymus ar kitą informaciją dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo;

3) dalyvauti tikrinant vietoje su jo galimai padarytu tarnybiniu nusižengimu susijusius faktinius duomenis;

4) pareikšti motyvuotą nušalinimą tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotiems asmenims dėl jų galimo šališkumo, apskųsti šių asmenų veikimą ar neveikimą;

5) baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą, gauti priimtą sprendimą, pateikęs prašymą susipažinti su tarnybinio nusižengimo tyrimo medžiaga arba gauti jos kopiją;

6) turėti atstovą;

7) skųsti sprendimus dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar valstybės tarnautojo pareigas ėjusio asmens pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo.

25 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų skyrimas

1. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl laikinojo nedarbingumo, buvo komandiruotėje arba atostogavo, buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat laiko, per kurį Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka turi būti išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos atstovaujamojo ir (arba) valdymo organo nesutikimo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui, o vykstant baudžiamajam procesui arba Seimo kontrolieriui atliekant tyrimą, taip pat atliekant tarnybinį ar kitą kompetentingos institucijos atliekamą patikrinimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju, – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo baudžiamosios bylos nutraukimo arba teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos, Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo, tarnybinio ar kito kompetentingos institucijos patikrinimo užbaigimo, ikiteisminio tyrimo pabaigos, motyvuotos išvados apie tyrimo rezultatus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju surašymo dienos. Į šioje dalyje nustatytą 2 mėnesių tarnybinės nuobaudos skyrimo terminą neįskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl laikinojo nedarbingumo, buvo komandiruotėje, atostogavo arba buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat laikas, per kurį Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka turi būti išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos atstovaujamojo ir (arba) valdymo organo nesutikimo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o jeigu valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, savivaldybės taryba pradeda tarnybinio nusižengimo tyrimą savo sprendimu arba kai jie gauna oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo padarytą tarnybinį nusižengimą. Jeigu įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, šioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje turi būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimas. Tarnybinė nuobauda neskiriama, jeigu nuo nusižengimo padarymo dienos praėjo 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, inventorizaciją arba kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą, taip pat kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos atliekamas patikrinimas, ikiteisminis tyrimas arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatos arba įsiteisėja teismo sprendimas, kuriame konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė

įstatymus ar kitus teisės aktus. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 3 metus nuo nusizengimo padarymo dienos.

2. Tarnybinio nusizengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusizengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusizengimo tyrimas tęsiamas ir sprendimas dėl tarnybinio nusizengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusizengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusizengimo tyrimas, perkliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusizengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusizengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, dėl savivaldybės kontrolieriaus – savivaldybės tarybai, šio įstatymo 39 straipsnyje nurodytam registrai ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padariusiu tarnybinį nusizengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, dėl savivaldybės kontrolieriaus – savivaldybės taryba, atsižvelgdami į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusizengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusizengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusizengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusizengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduodamas šio įstatymo 39 straipsnyje nurodytam registrai ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas.

3. Už tą patį tarnybinį nusizengimą galima skirti tik vieną tarnybinę nuobaudą.

4. Kai paaiškėja, kad tarnybinis nusizengimas turi nusikalstamos veikos ar administracinio nusizengimo požymių, tarnybinio nusizengimo tyrimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama institucijai, kompetentingai tirti ir nagrinėti atitinkamas bylas. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą ar administracinio nusizengimo teiseną, baudžiamasis procesas nutraukiamas, asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, priimamas išteisinamasis nuosprendis arba asmuo atleidžiamas nuo administracinės atsakomybės, tarnybinio nusizengimo tyrimas tęsiamas ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir terminais. Kai valstybės tarnautojo veika turi savarankiško tarnybinio nusizengimo požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusizengimą atriboti nuo

nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos eigą.

5. Tarnybinę nuobaudą skiria arba sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo.

6. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, gali būti skundžiamas teismui.

7. Valstybės tarnautojas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda, kai po tarnybinės nuobaudos paskyrimo dienos praėjo vieni metai.

8. Tarnybinė nuobauda ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu gali būti panaikinta anksčiau, negu sueina šio straipsnio 7 dalyje nustatytas terminas, tačiau ne anksčiau negu po 6 mėnesių nuo jos paskyrimo dienos arba kai valstybės tarnautojas gauna valstybės apdovanojimą.

9. Sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams, sprendimų dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusiais tarnybinį nusižengimą ir sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų, kurios turėtų būti jiems skirtos, priėmimo tvarką, taip pat šio straipsnio 2 dalyje nurodytų motyvuotų išvadų apie tyrimų rezultatus ir priimtų sprendimų dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusiais tarnybinį nusižengimą perdavimo atitinkamiems asmenims terminus ir tvarką nustato Vyriausybė.

10. Atliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus dalyvauja darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovas, o jei jos nėra, – darbo tarybos atstovas ar darbuotojų patikėtinis.

26 straipsnis. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

- 1) valstybės tarnautojas nedelsdamas pats praneša padaręs tarnybinį nusižengimą;
- 2) valstybės tarnautojas padėjo atskleisti tarnybinį nusižengimą;
- 3) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas užkirto kelią neigiamiems tarnybinio nusižengimo padariniams;
- 4) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas savo noru atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą;
- 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;
- 6) tarnybinį nusižengimą padarė nėsčia valstybės tarnautoja, jeigu ši aplinkybė turėjo įtakos nusižengimo padarymui;
- 7) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti kito asmens veiksmai.

2. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ir kitas šio straipsnio 1 dalyje nenurodytas aplinkybes pripažinti tarnybinę atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis.

3. Tarnybinę atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

- 1) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės susitarusių valstybės tarnautojų;
 - 2) tarnybinis nusižengimas padarytas pasinaudojant ekstremaliąja situacija ar jos aplinkybėmis;
 - 3) per vienus metus nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo padarytas kitas tarnybinis nusižengimas;
 - 4) tarnybinis nusižengimas padarytas neblaivaus ar nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų apsvaigusio valstybės tarnautojo;
 - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl savanaudiškų paskatų.
4. Kituose įstatymuose gali būti numatyta ir kitų tarnybinę atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių.

27 straipsnis. Materialinės atsakomybės sąlygos ir žalos atlyginimo tvarka

1. Valstybės tarnautojai turi atlyginti savo neteisėta kalta veika valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms padarytą tiesioginę materialinę žalą. Nustatant atlygintinos žalos dydį, taikomos Darbo kodekso nuostatos, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

2. Valstybės tarnautojai atlygina visą šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žalą, jeigu ją padarė atlikdami savo funkcijas, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms padarytą žalą valstybės tarnautojai gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu valstybės tarnautojas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko ar savivaldybės tarybos sprendimu išskaičiuojamas iš valstybės tarnautojo darbo užmokesčio. Ne teismo tvarka išskaičiuojamas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio valstybės tarnautojo vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, jeigu buvo padaryta didesnė žala. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaiškėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį valstybės tarnautojui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaičiavimo šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Valstybės tarnautojas, nesutinkantis su jį į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo

Pirmininko, Ministro Pirmininko ar savivaldybės tarybos sprendimu dėl valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą pagal šio straipsnio 4 dalį.

7. Valstybės tarnautojo atleidimas iš valstybės tarnautojo pareigų arba valstybės tarnautojo perkėlimas arba priėmimas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje neatleidžia jo nuo dėl jo kaltės padarytos žalos atlyginimo.

28 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisė į žalą padariusį valstybės tarnautoją

1. Žala, atsiradusi dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų neteisėtų veiksmų, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojo padarytą žalą atlyginusi valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, o kai žala padaryta neteisėtais įstaigos vadovo veiksmais, – įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmens turi regreso tvarka reikalauti iš žalą padariusio valstybės tarnautojo tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek sumokėta, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių. Jeigu valstybės tarnautojas žalą padarė tyčia, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga į padariusį žalą valstybės tarnautoją turi tokio dydžio regreso teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo. Žala atlyginama šio įstatymo 27 straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalyse nustatyta tvarka.

3. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovas ir nariai privalo solidariai atlyginti valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai žalą, padarytą dėl kolegialios institucijos sprendimų, priimtų pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus. Nuo pareigos atlyginti žalą atleidžiami tie asmenys, kurie balsavo prieš tokį sprendimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovo ir nario atsistatydinimas ar atšaukimas iš pareigų neatleidžia jų nuo dėl jų kaltės padarytos žalos atlyginimo.

29 straipsnis. Valstybės tarnautojų nušalinimas nuo pareigų

1. Valstybės tarnautojas nuo pareigų privalo būti nušalintas Darbo kodekso nustatytais atvejais, taip pat kai nėra pareigų, į kurias valstybės tarnautojas gali būti perkeltas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, arba kai valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas. Kai nėra pareigų, į kurias valstybės tarnautojas gali būti perkeltas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, valstybės tarnautojas nušalinamas nuo pareigų Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiui.

2. Valstybės tarnautojas nuo pareigų gali būti nušalintas, jeigu:

1) šio straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys iš turinčio įgaliojimus pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksą pareikšti įtarimus ar kaltinimus pareigūno gauna informacijos, kad valstybės tarnautojas įtariamas ar kaltinamas tyčinio nusikaltimo padarymu arba įtariamas ar kaltinamas nusikaltimo arba baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams padarymu. Šiuo atveju, įvertinus valstybės tarnautojo einamų pareigų pobūdį, atliekamas funkcijas ir kitas svarbias aplinkybes, dėl kurių tolesnis jo pareigų ėjimas būtų nesuderinamas su pareikštais įtarimais ar kaltinimais, valstybės tarnautojas gali būti nuo pareigų nušalinamas iki 3 mėnesių. Prireikus šios priemonės taikymas gali būti pratęstas vienam mėnesiui. Pratesimų skaičius neribojamas, bet visais atvejais nušalinimas nuo pareigų negali trukti ilgiau kaip iki baudžiamojo proceso pabaigos;

2) dėl valstybės tarnautojo yra pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas ir valstybės tarnautojas toliau eidamas pareigas trukdo ar siekia paveikti tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo eigą ar rezultatus. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nuo pareigų nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas);

3) tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas atliekamas dėl veikos, už kurią valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nuo pareigų nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas).

3. Valstybės tarnautojas nuo pareigų nušalinamas jį į pareigas priimančio asmens ar jo įgalioto asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko, savivaldybės tarybos sprendimu.

4. Sprendime nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų turi būti nurodytas laikotarpis, kuriam valstybės tarnautojas nušalinamas nuo pareigų, nušalinimo priežastys, teisinis pagrindas, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

5. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu nušalintas nuo pareigų valstybės tarnautojas su jo sutikimu gali būti laikinai perkeltas į lygiavertes ar žemesnes valstybės tarnautojo pareigas, jei toks perkėlimas neprieštarauja nušalinimo nuo pareigų tikslui.

6. Pasibaigus nušalinimo nuo pareigų terminui, valstybės tarnautojas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

7. Už nušalinimo nuo pareigų laikotarpį valstybės tarnautojui darbo užmokestis nemokamas, išskyrus Darbo kodekse nustatytus atvejus.

8. Valstybės tarnautojas, nuo pareigų nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėms, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas ir per 10 darbo dienų nuo dienos, kai valstybės tarnautojas vėl pradėjo eiti pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo pareigų, taip pat delspinigiai, kurių dydį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo

ministras. Jeigu valstybės tarnautojas nušalinimo nuo pareigų laikotarpiu buvo perkeltas į kitas valstybės tarnautojo pareigas, jam išmokamas darbo užmokesčio skirtumas už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo pareigų. Šioje dalyje numatyti delspinigiai nemokami, jeigu valstybės tarnautojui žala atlyginta kitų įstatymų nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATOSTOGOS IR GARANTIJOS

30 straipsnis. Atostogos

1. Valstybės tarnautojams suteikiamos 22 darbo dienų trukmės kasmetinės minimalios atostogos. Valstybės tarnautojui, vienam auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba vaiką (įvaikį) su negalia iki 18 metų, taip pat valstybės tarnautojui, kuris yra asmuo su negalia, suteikiamos 27 darbo dienų trukmės kasmetinės minimalios atostogos.

2. Valstybės tarnautojams už kiekvieną 5 metų tarnybos Lietuvos valstybei stažą suteikiamos 3 darbo dienos kasmetinių papildomų atostogų, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 37 darbo dienos.

3. Valstybės tarnautojams kasmetinės atostogos suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

4. Be šio straipsnio 1 dalyje numatytų atostogų, valstybės tarnautojams suteikiamos šios atostogos:

1) iki 5 darbo dienų trukmės persikėlimo atostogos – karjeros valstybės tarnautojui dėl šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje ir dėl šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyto perkėlimo į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, dėl perkėlimo dirbti į specialiąsias misijas, taip pat dėl karjeros valstybės tarnautojo laikino perkėlimo dirbti į tarptautinę ar Europos Sąjungos instituciją ar užsienio valstybės instituciją. Už šį laikotarpį valstybės tarnautojui mokamas jo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka;

2) atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir strateginiais tikslais nesusijusi veikla užsienio valstybėje, – valstybės tarnautojo ir jį į pareigas priimančio asmens susitarimu. Šiuo atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas;

3) iki vieno metų trukmės atostogos kvalifikacijai tobulinti – valstybės tarnautojui, turinčiam ne trumpesnę kaip 3 mėnesių tarnybos stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jo ir į pareigas jį priimančio asmens susitarimu. Šiuo atveju valstybės tarnautojui

paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas. Pasinaudoti šiomis atostogomis valstybės tarnautojas gali ne dažniau kaip vieną kartą per 5 metus.

31 straipsnis. Tarnybos Lietuvos valstybei stažas

1. Pagal šį įstatymą tarnybos stažą sudaro Lietuvos valstybei ištarnautų nuo 1990 m. kovo 11 d. einant valstybės tarnautojo pareigas, įskaitant šio įstatymo 2 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 8 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14 punktuose nurodytas pareigas (išskyrus savivaldybės tarybos narius, kurie nebuvo savivaldybės meru ir mero pavaduotoju), metų skaičius. Į tarnybos Lietuvos valstybei stažą taip pat įskaitomas laikotarpis einant Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 3 dalyje (2001 m. rugsėjo 27 d. įstatymo Nr. IX-525 redakcija) nurodytas pareigas. Tarnybos stažas skaičiuojamas nuo valstybės tarnautojo tarnybos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pradžios arba nuo paskyrimo, priėmimo ar išrinkimo į pareigas valstybės tarnyboje šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka dienos. Tarnybos ne vienu laikotarpiu einant valstybės tarnautojo pareigas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose stažas sudedamas. Į tarnybos stažą taip pat įskaitomi kasmetinių, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų, atostogų vaikui prižiūrėti, perkėlimo į pareigas tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje pagal šio įstatymo 16 straipsnio 2 dalį, darbo tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinės organizacijos finansuojamuose projektuose užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, atostogų dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, mokymosi atostogų, pagal šio įstatymo 30 straipsnio 4 dalį suteiktų atostogų laikas ir ligos išmokos gavimo laikotarpiai.

2. Laikotarpis, kurį valstybės tarnautojas buvo nušalintas nuo pareigų, į tarnybos stažą neįskaitomas, išskyrus atvejus, kai pripažįstama, kad valstybės tarnautojas buvo nušalintas nuo pareigų nepagrįstai, arba kai nepasitvirtina aplinkybės, lėmusios valstybės tarnautojo nušalinimą nuo pareigų.

3. Valstybės tarnautojų tarnybos Lietuvos valstybei stažo skaičiavimo tvarką nustato Vyriausybė.

32 straipsnis. Išeitinės išmokos ir kompensacijos

1. Atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui atleidimo dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka šiais atvejais:

1) valstybės tarnautojas atsistatydina iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu dėl to, kad nebegali tinkamai atlikti savo funkcijų dėl ligos ar negalios arba dėl

to, kad namuose slaugo šeimos narį (vaiką, tėvą (įtėvį, rūpintoją), motiną (įmotę, rūpintoją), vyrą, žmoną, partnerį), kuris turi individualųją pagalbos poreikį;

2) valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 7 arba 14 punkte nurodytais pagrindais.

2. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodytais pagrindais atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui atleidimo iš pareigų dieną išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

3. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu atleistam iš pareigų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka mokama, jeigu jis ėjo pareigas ne mažiau kaip pusę jų į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos teisės aktuose nustatytos kadencijos trukmės, Seimo frakcijoje – ne mažiau kaip pusę frakcijos veiklos laikotarpio.

4. Pagal šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 10 punktą atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui išmokama iki pareigybės panaikinimo jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, apskaičiuojama atsižvelgiant į valstybės tarnautojo tarnybos valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje stažą (į tarnybos stažą valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje taip pat įskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas šio įstatymo 14, 16 ir 17 straipsniuose nustatytais atvejais buvo perkeltas į kitas pareigas):

- 1) iki vieno metų – vieno mėnesio;
- 2) nuo vieno iki 5 metų – 2 mėnesių;
- 3) nuo 5 iki 10 metų – 3 mėnesių;
- 4) nuo 10 iki 20 metų – 4 mėnesių;
- 5) daugiau kaip 20 metų – 5 mėnesių.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatytą išeitinę išmoką moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, kurios vadovas priėmė sprendimą dėl pareigybės panaikinimo. Jeigu pareigybė panaikinama Seimo ar Vyriausybės sprendimu, išeitines išmokas moka įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

6. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos išeitinės išmokos pradedamos mokėti praėjus mėnesiui nuo valstybės tarnautojo atleidimo dienos ir mokamos kas mėnesį lygiomis dalimis. Išmokos nemokamos, jei atleidimo dieną valstybės tarnautojas eina kitas valstybės tarnautojo pareigas. Išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ar priimamas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke. Jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ne pirmą mėnesio dieną, išeitinė išmoka mokama tik už to mėnesio dienas iki priėmimo į valstybės

tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos. Asmeniui mirus, išeitinės išmokos dalis, priklausanti asmeniui už tą mėnesį, kurį jis mirė, neišmokėta iki asmens mirties dienos, išmokama įpėdiniui, pateikusiai paveldėjimo dokumentus.

7. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais ar specialiajame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais atleidžiamam, pagal šį įstatymą nuolat į kitas valstybės tarnautojo pareigas į kitą valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą perkeliama valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų (perkėlimo) dieną išmokamos visos jam priklausančios pinigų sumos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, mokamą politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, atleidžiamiems iš pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu, ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, nebent susitariama su valstybės tarnautoju, kad bus atsiskaityta ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų ar perkėlimo dienos.

8. Šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 19 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ir karjeros valstybės tarnautojui gali būti mokama kompensacija, kuri yra ne didesnė negu šio straipsnio 4 dalyje nurodyta išeitinė išmoka ir šiam valstybės tarnautojui išmokama jo atleidimo iš pareigų dieną.

9. Valstybės tarnautojams, kurių darbo vieta yra užsienyje, Vyriausybės nustatyta tvarka mokamos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos su jų darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos, taip pat kompensacijos valstybės tarnautojų sutuoktiniams, partneriams ir vaikams (įvaikiams), išvykusiems į užsienį kartu su valstybės tarnautojais, išlaikyti.

33 straipsnis. Valstybės tarnautojo statuso atkūrimas

1. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybių, į kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatytai kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybių, į kitas lygiavertes ar žemesnes įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatytai kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi asmenys, iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų atsistatydinę savo noru dėl šių priežasčių:

1) išrinkimo į valstybės politiko, Europos Parlamento nario pareigas ar paskyrimo į Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo – valstybės pareigūno, kito Seimo, Respublikos Prezidento, Vyriausybės ar Ministro Pirmininko skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialųjį įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas šio įstatymo arba specialiųjų įstatymų nustatyta kadencijai, pareigas, – per 3 mėnesius nuo tos dienos, kurią pasibaigė išrinkimo arba paskyrimo į pareigas terminas ar dėl kitų priežasčių nutrūko jų įgaliojimai;

2) darbo viešojo administravimo srityje tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciume), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar misijoje (toliau – tarptautinė institucija) arba užsienio valstybės institucijoje – per 3 mėnesius nuo darbo pabaigos;

3) išvykimo kartu su pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus priimtu, perkeltu, paskirtu arba išrinktu dirbti užsienyje ar ilgiau negu 6 mėnesiams išsiųstu tobulinti kvalifikaciją sutuoktiniu ar partneriu (išskyrus diplomato statusą turintį sutuoktinį ar partnerį) – per 3 mėnesius pasibaigus sutuoktinio ar partnerio priėmimo, perkėlimo, paskyrimo ar kvalifikacijos tobulinimo laikotarpiui arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nesibaigus sutuoktinio ar partnerio perkėlimo ar išsiuntimo tobulinti kvalifikaciją laikotarpiui.

2. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, į kitas lygiavertes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, į kitas lygiavertes įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi:

1) diplomatų sutuoktiniai ar partneriai, kurie iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų atsistatydino savo noru dėl išvykimo kartu su sutuoktiniu ar partneriu, paskirtu dirbti užsienyje, – per 3 mėnesius pasibaigus sutuoktinio ar partnerio perkėlimo laikotarpiui arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio ar partnerio perkėlimo laikotarpiui;

2) asmenys, kurie iš karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigų atsistatydino savo noru dėl terminuotos diplomato tarnybos sutarties sudarymo pagal Diplomatinės tarnybos įstatymo 28 straipsnio 2 ir 4 dalis, – per 3 mėnesius nuo terminuotos diplomato tarnybos sutarties pasibaigimo dienos. Prašymas atkurti statusą pateikiamas likus ne daugiau negu 3 mėnesiams iki terminuotos diplomato tarnybos sutarties pabaigos pagal Diplomatinės tarnybos įstatymą dienos.

3. Jeigu nėra galimybės atkurti įstaigos vadovo statusą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems asmenims, turintiems teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą, nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, o nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

4. Įstatymuose nustatyta kadencijai į pareigas priimti įstaigų vadovai, išskyrus įstaigos vadovus, priimamus į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, ar kadencijai priimti karjeros valstybės tarnautojai Vyriausybės nustatyta tvarka per 6 mėnesius nuo atleidimo iš pareigų dienos (kai iš pareigų atleidžiama šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytu pagrindu) gali būti be konkurso priimti į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

5. Šiame straipsnyje nurodyti asmenys priimami į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, jeigu atitinka šio įstatymo 5 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Šiame straipsnyje nurodyti asmenys gali būti priimti į karjeros valstybės tarnautojo pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jiems siūlomos karjeros valstybės tarnautojo pareigos, patikrinus jų gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys, kurie buvo priimti įstatymuose nustatyta kadencijai, pagal šią dalį į pareigas priimami ne ilgiau kaip likusiai kadencijos daliai.

34 straipsnis. Su valstybės tarnautojo statusu susijusios garantijos

1. Valstybės tarnautojas, žuvęs atlikdamas tarnybines pareigas arba miręs dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, laidojamas valstybės lėšomis. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, jeigu įvykis, kuris buvo valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis, įvyko jam atliekant jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas arba dėl šių funkcijų atlikimo, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas žuvo (mirė) darydamas nusikalstamą veiką ar kitą teisės pažeidimą, taip pat jeigu valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis buvo

apsvaigimas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų arba jeigu valstybės tarnautojas nusižudė dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybės tarnautojo, kuris žuvo arba mirė užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas apmoka valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka. Paramos teikimo valstybės tarnautojui žuvus ar mirus užsienyje dėl priežasčių, nesusijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, paramos teikimo palaikams pervežti į Lietuvą tvarką nustato Vyriausybė. Žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo (išskyrus valstybės tarnautojus, Vyriausybės nustatyta tvarka apdraustus valstybės lėšomis) šeimos nariams (sutuoktiniui, partneriui, sugyventiniui, nepilnamečiams vaikams (įvaikiams), iki jiems sukaks 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą (įskaitant ir akademinių atostogų laikotarpį), – iki jiems sukaks 24 metai, mirusiojo vaikams (įvaikiams), vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie yra asmenys su negalia (iki 2023 m. gruodžio 31 d. pripažinti neįgaliaisiais ar iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18 metų, žuvusiojo (mirusiojo) vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (įtėviui), motinai (įmotei) išmokama vienkartinė 9,31 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija, o žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, – 77,58 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Valstybės tarnautojui, kuris buvo sužalotas atlikdamas tarnybines pareigas arba susirgo sunkia liga dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, atsižvelgiant į jo sveikatos sutrikimo laipsnį, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama vienkartinė nuo 23,28 iki 38,79 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Visais atvejais bendra valstybės tarnautojui žuvus atliekant tarnybines pareigas arba mirus dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, mokamos kompensacijos suma negali viršyti 101 370 eurų. Kompensacija gali būti mokama dalimis, bet ne ilgiau kaip per 3 metus. Išmokėjusi kompensaciją valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga įgyja regresą (atgręžtinio reikalavimo) teisę iš žalą padariusių juridinių ir fizinių asmenų. Kompensacija įskaitoma į atlygintinos žalos dydį. Tais atvejais, kai žalos dydis yra mažesnis negu išmokėta kompensacija, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga regresu tvarka iš kalto dėl žalos asmens gali reikalauti tos kompensacijos dalies, kuria atlyginta žala. Mirusio, išskyrus žuvusį atliekant tarnybines pareigas arba mirusį dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo šeimos nariams

išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Šios kompensacijos mokamos neatsižvelgiant į kitų įstatymų nustatytas ir išmokėtas išmokas ir pašalpas.

2. Valstybės tarnautojams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas valstybės tarnautojas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio materialinė pašalpa. Šią pašalpą skiria valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Ministras Pirmininkas, savivaldybės taryba iš valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skirtų lėšų. Įstaigos vadovui ši pašalpa skiriama iš jo vadovaujamai įstaigai skirtų lėšų.

3. Valstybės tarnautojo persikėlimo išlaidas, susidariusias dėl šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyto perkėlimo, moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, iš kurios perkeliamas valstybės tarnautojas.

4. Valstybės tarnautojo, kuriam sukako 65 metai, valstybės tarnybos laikas gali būti pratęstas, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius 3 metus buvo įvertinta kaip atitinkanti lūkesčius ir (ar) viršijanti lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. įvertinta gerai ir (ar) labai gerai) ir jis neturi galiojančių tarnybinių nuobaudų. Valstybės tarnautojo tarnybos laiką su jo sutikimu gali pratęsti jį į pareigas priėmęs asmuo. Valstybės tarnautojo tarnybos laikas gali būti pratęsiamas ne daugiau kaip vieniems metams, bendras pratęstos tarnybos laikas negali viršyti 5 metų. Laikinojo valstybės tarnautojo tarnybos laikas gali būti pratęstas tik iki jo priėmimo į pareigas termino pabaigos.

5. Į pareigas įstatymuose nustatytai kadencijai priimtas įstaigos vadovas arba karjeros valstybės tarnautojas, kuriam kadencijos laikotarpiu sukanka 65 metai, gali šiuo pagrindu savo noru atsistatydinti iš pareigų arba gali eiti pareigas iki kadencijos, kuriai jis buvo priimtas, pabaigos, jeigu šios kadencijos metu jo tarnybinė veikla buvo įvertinta kaip atitinkanti lūkesčius ir (ar) viršijanti lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. įvertinta gerai ir (ar) labai gerai) ir jis neturi galiojančių tarnybinių nuobaudų.

6. Prekybos atstovams ir kartu su jais užsienyje gyvenantiems šeimos nariams taikomos specialiesiems atšakė nustatytos socialinės ir kitos garantijos.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATLEIDIMAS IŠ PAREIGŲ

35 straipsnis. Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

1. Valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, kai:

- 1) atsistatydina savo noru;
- 2) savivaldybės kontrolierius, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojas ar savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas pradeda eiti tos pačios savivaldybės tarybos nario pareigas;
- 3) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 4) pasibaigia įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo kadencija;
- 5) pasibaigia laikinojo valstybės tarnautojo priėmimo į pareigas laikas;
- 6) pasibaigia politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai, išyra Seimo frakcija arba nutraukiama jos veikla;
- 7) valstybės tarnautojui sukanka 65 metai arba pasibaigia valstybės tarnybos pratęsimo terminas;
- 8) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas įstaigos vadovas praranda į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos pasitikėjimą arba kai pasibaigia jo paskyrimo į pareigas terminas;
- 9) paaiškėja, kad stodamas į valstybės tarnybą jis pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas;
- 10) panaikinama valstybės tarnautojo pareigybė;
- 11) po valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo priimamas sprendimas atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų (išskyrus Vyriausybės ir savivaldybių įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, vadovus);
- 12) valstybės tarnautojas, atleistas iš privalomosios pradinės karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, per ilgesnį negu 2 mėnesių terminą negrįžta į eitas pareigas;
- 13) į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs valstybės tarnautojas arba paaiškėja, kad priimant valstybės tarnautoją į pareigas buvo pažeisti šio įstatymo reikalavimai ir šių pažeidimų neįmanoma pašalinti;
- 14) valstybės tarnautojas pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegali eiti valstybės tarnautojo pareigų ir jis nesutinka būti perkeltas į kitas laisvas jo sveikatą atitinkančias valstybės tarnautojo pareigas arba kai tokių valstybės tarnautojo pareigų toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje nėra;
- 15) valstybės tarnautojas įstatymų nustatyta tvarka netenka specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;

16) jam paskiriama tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų;

17) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

18) iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 39 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš kitų duomenų, gautų šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, paaiškėja, kad valstybės tarnautojas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;

19) sudaromas šalių susitarimas dėl įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų;

20) iki išbandymo termino pabaigos pripažįstama, kad išbandymo rezultatai yra nepatenkinami. Šiuo atveju apie atleidimą valstybės tarnautojas raštu įspėjamas ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas.

2. Valstybės tarnautojas, ketinantis atsistatydinti savo noru, prašymą dėl atsistatydinimo privalo pateikti jį į pareigas priimančiam asmeniui ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai jį į pareigas priimančio asmens sutinka sutrumpinti šį terminą. Valstybės tarnautojas gali atšaukti prašymą dėl atsistatydinimo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo pateikimo dienos. Vėliau valstybės tarnautojas šį prašymą gali atšaukti tik su jį į pareigas priimančio asmens sutikimu.

3. Įstaigos vadovas (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojas gali raštu pateikti pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui, o į pareigas priimančio asmens sutinka raštu pateikti pasiūlymą įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu. Jeigu šį pasiūlymą gavusi šalis sutinka su pasiūlymu, ji turi per 5 darbo dienas apie tai pranešti šį pasiūlymą pateikusiai šaliai. Jeigu pasiūlymą dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu gavusi šalis per 5 darbo dienas nepraneša, kad sutinka su šiuo pasiūlymu, laikoma, kad pasiūlymas atmestas. Šalims susitarus dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas, kuriame nurodoma, nuo kurio laiko valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, susitariama dėl kompensacijos dydžio, dėl nepanaudotų atostogų suteikimo ir gali būti susitariama dėl kitų sąlygų.

4. Nėščia valstybės tarnautoja, taip pat valstybės tarnautojas, auginantis vaiką (vaikus) ar įvaikį (įvaikius) iki 3 metų, negali būti atleisti iš pareigų šio straipsnio 1 dalies 10 punkte (išskyrus atvejus, kai valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga likviduojama), 11, 13, 16 punktuose ir

19 punkte (išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas pateikia pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu) nurodytais pagrindais.

5. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas iš pareigų atleidžiamas paskutinę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimų dieną ar naujai sudarytos kolegialios valstybės institucijos pirmajame posėdyje, Seimo frakcijoje – paskutinę Seimo frakcijos veiklos dieną, išskyrus atvejus, kai iš politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo, priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, pareigų gražinama į šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nurodytas eitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

6. Valstybės tarnautojas negali būti atleistas iš pareigų laikinojo nedarbingumo laikotarpiu ir atostogų metu, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3–9, 13–16, 18–20 punktuose nurodytus atvejus.

7. Ginčai dėl valstybės tarnautojų atleidimo iš pareigų nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNYBOS POLITIKOS FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

36 straipsnis. Valstybės tarnybos politiką formuojančios ir įgyvendinančios institucijos

1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija:

1) formuoja valstybės politiką vidaus reikalų ministrui pavestose valstybės tarnybos valdymo srityje, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;

2) teikia Vyriausybei su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektus;

3) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas valstybės tarnybos valdymo srityje.

2. Vyriausybės įgaliota įstaiga:

1) organizuoja ir įgyvendina pretendentų į įstaigų vadovų pareigas paiešką ir pritraukimą, tvarko asmens duomenis paieškos ir pritraukimo į įstaigų vadovų pareigas tikslais;

2) organizuoja ir įgyvendina aukštesniųjų vadovų karjeros valdymą;

3) organizuoja aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą;

4) centralizuotai organizuoja ir koordinuoja valstybės tarnautojų mokymus, užtikrindama vienodą mokymų kokybę ir prieinamumą;

5) atlieka valstybės tarnautojų mokymų kokybės ir poveikio veiklos rezultatams vertinimą;

6) prižiūri, kaip valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos organizuoja konkursus į karjeros valstybės tarnautojų pareigas, prireikus deleguoja atstovus į konkursų komisijas ir teikia

rekomendacijas valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl konkursų organizavimo, taip pat nagrinėja asmenų skundus ir prašymus dėl konkursų organizavimo ar vykdymo;

7) prižiūri, kaip įgyvendinami šis įstatymas ir su juo susiję teisės aktai, tiria asmenų pranešimus, skundus ir prašymus dėl šio įstatymo ir kitų su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo, teikia metodinę pagalbą ir konsultuoja šio įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymo klausimais;

8) analizuoja patirtį valstybės tarnybos valdymo klausimais, dalyvauja kuriant žmogiškųjų išteklių valdymo standartus valstybės tarnyboje, teikia pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje tobulinimo klausimais;

9) atlieka pokyčių valstybės tarnyboje stebėseną ir jos rezultatus skelbia savo interneto svetainėje;

10) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

37 straipsnis. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas

1. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą Vyriausybės nustatyta tvarka centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota įstaiga.

2. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas apima įvadinį mokymą ir tęstinį kompetencijų tobulinimą.

3. Įvadinis mokymas rengiamas pirmą kartą į pareigas paskirtiems aukštesniesiems vadovams, siekiant juos supažindinti su valstybės tarnybos ypatumais ir formuoti vadovavimo įgūdžius.

4. Aukštesniųjų vadovų tęstinis kompetencijų ugdymas skiriamas aukštesniųjų vadovų vadybos, lyderystės, komunikacijos, pokyčių valdymo ir problemų sprendimo, žmogiškųjų išteklių valdymo, strateginio planavimo ir kitoms aukštesniesiems vadovams reikalingoms kompetencijoms tobulinti.

5. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas grindžiamas individualių (konkrečiam vadovui reikalingų) ir bendrųjų aukštesniesiems vadovams reikalingų kompetencijų poreikio nustatymu, ugdymo kokybės ir poveikio konkrečiam vadovui ir įstaigos rezultatams stebėseną ir vertinimu.

6. Aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymas finansuojamas iš valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų.

38 straipsnis. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas ir finansavimas

1. Valstybės tarnautojai turi tobulinti kvalifikaciją. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir tvarką nustato Vyriausybė.

2. Įgyvendinant Vyriausybės nustatytus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus arba valstybės

ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, kurioje valstybės tarnautojas eina pareigas, tikslus ir uždavinius prireikus valstybės tarnautojams įgyti naujų žinių ar kompetencijų, užtikrinamas valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas iš valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų. Kitais atvejais, suderinus su į pareigas priimančiu asmeniu, valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas gali būti finansuojamas iš valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų ir (arba) valstybės tarnautojo lėšų.

39 straipsnis. Valstybės tarnautojų registras

1. Valstybės tarnautojų registre kaupiami duomenys apie:

1) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų struktūrą, laisvas ir užimtas valstybės tarnautojų pareigybes, teisingumo ministro valdymo srities ir finansų ministro valdymo srities vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pareigybes ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, pareigybes;

2) valstybės tarnautojus, teisingumo ministro ir finansų ministro valdymo sričių vidaus tarnybos sistemos pareigūnus ir jų darbo užmokestį;

3) asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo, vidaus tarnybos sistemos pareigūno ar diplomato pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar už pareigūno vardo pažeminimą;

4) asmenis, kurie įstatymų numatytais atvejais pripažinti padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį yra pagrindas skirti tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų;

5) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojus;

6) valstybės politikus, valstybės pareigūnus ir profesinės karo tarnybos karius – tiek, kiek reikalinga jų tarnybiniais pažymėjimams ar kitoms elektroniniu parašu pasirašyti skirtoms priemonėms pagaminti arba jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti ir pareigybėms aprašyti ir vertinti;

7) biudžetinių įstaigų, kurių savininkė yra valstybė, ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, struktūrą, laisvas ir užimtas pareigybes ir darbuotojus – tiek, kiek reikia biudžetinių įstaigų personalo administravimo ir finansinės apskaitos tvarkymo funkcijoms centralizuotai atlikti Vyriausybės nustatyta tvarka, ir tiek, kiek reikia Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos tvarkytojų darbuotojams identifikuoti;

8) vidaus reikalų ministro valdymo srities vidaus tarnybos sistemos pareigūnus, kurių duomenys tvarkomi Vidaus reikalų pareigūnų registre, – tiek, kiek reikia jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti, pareigybėms aprašyti ir vertinti, ir tiek, kiek reikia Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos tvarkytojų darbuotojams identifikuoti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto valstybės registro valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam valstybės registrai duomenys neteikiami, jeigu jie priskirtini valstybės ar tarnybos paslapties kategorijai.

40 straipsnis. Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema

Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema skirta valstybės tarnybos, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, biudžetinių įstaigų, kurių personalo administravimo ir finansinės apskaitos tvarkymo funkcijos centralizuotai atliekamos Vyriausybės nustatyta tvarka, personalo valdymo ir (ar) administravimo sprendimams priimti, kitoms šiame įstatyme ir su juo susijusiuose teisės aktuose nurodytoms funkcijoms įgyvendinti.

41 straipsnis. Valstybės tarnautojo pažymėjimas

1. Į valstybės tarnautojo pareigas priimtam asmeniui išduodamas valstybės tarnautojo pažymėjimas, kurio formą ir išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

2. Valstybės tarnautojo pažymėjimai išduodami vadovaujantis šio įstatymo 39 straipsnyje nurodyto registro duomenimis.

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
1 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBIŲ GRUPĖS IR MINIMALŪS PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI

Eil. Nr.	Karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybės	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybės	Minimalus pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)
1.	teismo kancleris	viceministras, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas, Seimo Pirmininko sekretoriato vadovas, Ministro Pirmininko biuro vadovas, ministerijos kancleris, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas	1,76
2.	Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Nacionalinio krizių valdymo centro vadovas	Respublikos Prezidento patarėjas, Seimo Pirmininko patarėjas, Ministro Pirmininko patarėjas	1,68
3.	direktoriaus, viršininko pavaduotojas (taikoma įstaigos vadovo pavaduotojui), savivaldybės administracijos	Vyriausybės įgaliotinis, vicemeras	1,50

Eil. Nr.	Karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybės	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybės	Minimalus pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)
	direktoriaus pavaduotojas, prokuratūros kancleris		
4.	departamento direktorius, valdybos viršininkas, grupės vadovas, komisijos administracijos direktorius, tarybos administracijos direktorius, įstaigos prie ministerijos kancleris, savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojas, ministerijos gynybos politikos direktorius, generalinis inspektorius, vyriausiasis patarėjas, teismo pirmininko patarėjas, gynybos patarėjas	Vyriausybės įgaliotinio pavaduotojas, Seimo Pirmininko pavaduotojo patarėjas, opozicijos lyderio patarėjas	0,98
5.	skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, komiteto biuro vedėjas (Seimo kanceliarijoje), komisijos sekretoriato vadovas, tarybos sekretoriato vadovas, seniūnas, vyresnysis patarėjas, Seimo nuolatinis atstovas, teismo skyriaus pirmininko patarėjas	ministro patarėjas	0,84
6.	skyriaus, kuris yra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, biuro vedėjas, poskyrio vedėjas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjo pavaduotojas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), seniūno pavaduotojas, patarėjas, vyriausiojo prokuroro padėjėjas, teismo pirmininko padėjėjas, teisėjo vyresnysis padėjėjas, gynybos patarėjo pavaduotojas, Seimo nuolatinio atstovo pavaduotojas, specialusis atašė, prekybos atstovas	Respublikos Prezidento atstovas spaudai, Seimo Pirmininko atstovas spaudai, Ministro Pirmininko atstovas spaudai, ministro atstovas spaudai	0,77
7.	vyriausiasis specialistas, specialiojo atašė pavaduotojas, prokuroro padėjėjas, teisėjo padėjėjas, teismo konsultantas, padėjėjas (Seimo kanceliarijoje)	savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius, savivaldybės mero patarėjas, Respublikos Prezidento referentas, Seimo Pirmininko padėjėjas, Ministro	0,66

Eil. Nr.	Karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybės	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybės	Minimalus pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)
		Pirmininko padėjėjas, Seimo frakcijos referentas	
8.	vyresnysis specialistas	Seimo nario patarėjas, Seimo nario padėjėjas, ministro padėjėjas, savivaldybės mero padėjėjas	0,60
9.	specialistas, teismo administracijos sekretorius, teismo posėdžių sekretorius		0,57

Pastaba. Jeigu savivaldybės teritorijoje yra kurortinė teritorija, vicemerui šio įstatymo 1 priedo 3 punkte nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas didinamas 4 procentais, o jeigu savivaldybės teritorijoje yra kurortas, – 5 procentais.

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
2 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTAIGŲ VADOVŲ (VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ) PAREIGYBIŲ GRUPĖS IR PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų pareigybių grupė arba pareigybės	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo įstaigų vadovų pareigybių grupė arba pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)
1.	Seimo kancleris	Vyriausybės kancleris, Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleris	3,98
2.	Vyriausybės įstaigos vadovas, Nacionalinės teismų administracijos vadovas, direktorius, viršininkas (įstaigos vadovas)		1,59–3,98
3.	savivaldybės kontrolierius	savivaldybės administracijos direktorius	1,50–3

“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2–7 dalis, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, išskyrus šio straipsnio 4–7 dalyse išdėstytoms Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nuostatoms įgyvendinti reikalingus teisės aktus, kuriuos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija priima iki 2024 m. gruodžio 31 d.

3. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 punkto redakcija:

„1) jeigu iš Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš Viešojo sektoriaus darbuotojų registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, užpildytos deklaracijos ar kitų duomenų, gautų šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, paaiškėja, kad jis neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;“.

4. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 2 dalies redakcija:

„2. Tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, perkeliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, Viešojo sektoriaus darbuotojų registrui ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padariusiu tarnybinį nusižengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka

perduodamas Viešojo sektoriaus darbuotojų registrui ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas.“

5. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 18 punkto redakcija:

„18) iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš Viešojo sektoriaus darbuotojų registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš kitų duomenų, gautų šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, paaiškėja, kad valstybės tarnautojas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;“.

6. 2025 m. sausio 1 d. netenka galios šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 39 ir 40 straipsniai.

7. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalies redakcija:

„2. Valstybės tarnautojo pažymėjimai išduodami vadovaujantis Viešojo sektoriaus darbuotojų registro duomenimis.“

8. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudarytos komisijos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio 11 dalimi, peržiūri institucijos ar įstaigos pareigybių sąrašė esančias valstybės tarnautojų pareigybes ir jų sąrašą teikia tvirtinti institucijos ar įstaigos vadovui. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 11 dalyje apibrėžtos valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančios valstybės tarnautojų pareigybės iki 2025 m. sausio 1 d. turi būti panaikintos arba vietoj jų įsteigtos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės. Naikinant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 11 dalyje apibrėžtos valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančią valstybės tarnautojo pareigybę, su asmeniu, ėjusi šias pareigas, su jo sutikimu, nesurengus konkurso, sudaroma darbo sutartis dėl darbo toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu vietoj naikinamos valstybės tarnautojo pareigybės steigiama darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigybė. Asmeniui, pasinaudojusiam šia teise ir tęsiančiam darbo santykius toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, išėtinė išmoka pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 32 straipsnio 4 dalį ir kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas nemokamos, bet išsaugoma jo teisė į nepanaudotas kasmetines atostogas (ne daugiau kaip už trejus tarnybos metus nuo teisės į kasmetines atostogas įgijimo dienos, išskyrus atvejus, kai jis faktiškai negalėjo jomis pasinaudoti), kurios suteikiamos Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka. Darbuotojui, pradėjusiam dirbti pagal darbo sutartį, kasmetinės atostogos suteikiamos Lietuvos

Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka, išsaugant iki tol įgytą darbo stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2347](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25603

9. Vyriausybės įgaliota įstaiga iki 2030 m. sausio 1 d. įvertina, ar valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos tinkamai įvertino jų pareigybių sąrašuose esančias valstybės tarnautojų pareigybes ir valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančias valstybės tarnautojų pareigybes iki 2025 m. sausio 1 d. panaikino arba vietoj jų įsteigė darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybes.

10. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientai perskaičiuojami valstybės tarnautojo iki šio įstatymo įsigaliojimo gautą pareiginę algą padalijant iš Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Gautas koeficientas apvalinamas iki šimtųjų dalių. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės tarnautojams iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyta pareiginė alga negali būti sumažinta tol, kol jie eina tas pačias pareigas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 18 straipsnio 10 dalies 1 punkte ir 20 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytus atvejus.

11. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 8 dalies 1–5, 9–14 punktuose nurodytiems valstybės tarnautojams ir asmenims, kurių tarnybos Lietuvos valstybei stažas įsigaliojus šiam įstatymui yra didesnis negu 20 metų, priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis procentais yra fiksuojamas ir yra lygus šio įstatymo įsigaliojimo dieną sukauptam priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydžiui procentais. Fiksuotasis priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis nekinta ir šio dydžio priedas už iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos sukauptą tarnybos Lietuvos valstybei stažą yra mokamas tol, kol jie eina pareigas valstybės tarnyboje. Fiksuotasis priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis išlieka ir jiems grįžus į valstybės tarnybą. Šios dalies nuostatos taikomos ir asmenims,ėjusiems šioje dalyje nurodytas pareigas ir priimtiems į valstybės tarnautojo pareigas iki ar po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

12. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 priede nustatyti pareiginių algų koeficientai taikomi įstaigų vadovams, priimamiems į pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šio straipsnio 13 dalyje nustatytą atvejį.

13. Su iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos nustatyta kadencijai priimtais į pareigas įstaigų vadovais sudaromas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje nurodytas susitarimas, taikomas likusiai kadencijos daliai ir

nustatomas pareiginės algos koeficientas pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 priedą.

14. Priimti į pareigas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos įstaigų vadovai, kuriems iki kadencijos pabaigos liko mažiau negu 2,5 metų, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka gali būti skiriami antrai kadencijai, jei jų tarnybinė veikla pirmosios kadencijos metu įvertinta kaip atitinkanti lūkesčius arba viršijanti lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – gerai arba labai gerai).

15. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatyti reikalavimai iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimtiems valstybės tarnautojams taikomi tik tais atvejais, kai faktai ar aplinkybės, dėl kurių valstybės tarnautojai gali būti pripažinti neatitinkančiais šių reikalavimų, bus įvykę po šio įstatymo įsigaliojimo. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 3 dalis taikoma tik įstaigų vadovams, priimtiems į įstaigos vadovo pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo.

16. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos kolektyvinės sutartys galioja iki sutartyse nustatyto termino pabaigos. Pasibaigus šių kolektyvinių sutarčių galiojimo terminams, naujos kolektyvinės sutartys sudaromos Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

17. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimti valstybės tarnautojai, neturintys aukštojo išsilavinimo, eina pareigas tol, kol jiems sukanka 65 metai. Aukštojo išsilavinimo neturintys valstybės tarnautojai negali būti perkelti į kitas valstybės tarnautojo pareigas, jų valstybės tarnybos laikas negali būti pratęsiamas.

18. Konkurso, atrankos, statuso atkūrimo, tarnybinės veiklos vertinimo, tarnybinių nusižengimų tyrimo, iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 49 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos procedūros, atleidimo iš pareigų procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

19. Valstybės tarnautojams, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo taikomas materialinės žalos išskaičiavimas ne teismo tvarka, likusi neatlyginta priklausančios atlyginti žalos dalis išskaičiuojama iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka.

20. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos įvertina pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 3 punktą nuo pareigų nušalinto valstybės tarnautojo nušalinimo pagrįstumą vadovaudamasis šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 1 punktu. Nustačius, kad nušalinti nuo pareigų nebėra tikslinga ir pagrįsta, nuo pareigų nušalintas valstybės

tarnautojas grąžinamas į eitas pareigas ir per 20 darbo dienų nuo dienos, kurią valstybės tarnautojas vėl pradėjo eiti pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo pareigų iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu, bet ne ilgesnį kaip nuo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. KT201-A-N15/2021 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (2018 m. birželio 29 d. redakcija) 40 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 41 straipsnio 2 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ paskelbimo iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, taip pat delpinigia, kurių dydį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

21. Iki šio įstatymo įsigaliojimo valstybės tarnautojams pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnį ir 45 straipsnio 1 dalį suteiktos atostogos tęsiamos iki jų pabaigos.

22. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos su buvusiais valstybės tarnautojais sudarytos mentorystės sutartys galioja iki jų termino pabaigos.

3 straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimas

1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti įvertinta, ar žmogiškųjų išteklių valdymas valstybės tarnyboje yra efektyvus.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 3 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas iki 2027 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2258](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22990

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2347](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25603

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2450](#), 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25942

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 1 straipsnio pakeitimo įstatymas